

og man kunde af den Grund ønske at faa Forslaget til Behandling i et Udvalg. Forslaget har været grundigt belyst fra alle Sider i det høje Landsting i to paa hinanden følgende Samlinger. Jeg skal derfor ikke komme ind paa dets Enkeltheder, men indskrænke mig til at fremsætte nogle rent personlige Bemærkninger med Hensyn til Forslaget i store Træk, idet jeg særlig vender mig til dets Hensigt og til de Byrder, det paalægger.

For mig er Forslagets Hovedhensigt den, at det søger at underbygge det Tillidsforhold, som i Næringslivets Trivsel slet ikke kan undværes mellem en Kreditor og en Debitor. Det skal sætte den Mand, der som Kreditor indlader sig med en anden, og den Mand, der som Interessent indlader sig med en anden, i Stand til og give ham en Ret til at komme til Bunds i den Maade, hvorpaa Debitor eller Medinteressenten anvender de Midler, der betros ham. Det er for mig Hovedhensigten med det foreliggende Forslag. Den højtærede Minister har nævnt, at Forslaget ogsaa har en anden Hensigt, nemlig at opdrage de næringsdrivende til Orden gennem Paalæggelsen af denne Bogføringsbyrde. Man har fra anden Side kritiseret denne Hensigt ved at tale om, at man vilde sætte Befolkningen under Formynderskab. For mig staar den Hensigt som noget ganske subsidiært, men det forekommer mig, at man kan nævne den, naar der er Tale om, hvilke Byrder der paalægges Befolkningen gennem Forslaget. Man har da Lov til at fremhæve, at disse Byrder ogsaa have en anden Side, den nemlig, at det er en uhyre Fordel, at de Mennesker, der ikke selv have kunnet indse Nødvendigheden af at føre Bøger, for at Forretningen kan føres paa en ordentlig Maade, tvinges til at føre Bogholderi. Jeg kan sige, at det staar som ganske uomtvisteligt for mig ifølge min Erfaring, at det at føre et ordentligt Bogholderi i høj Grad vænner til Orden og Sparsommelighed, og at det saa at sige er det eneste Mittel, en næringsdrivende har til at se, hvilke Dele af sin Virksomhed han skal dyrke, fordi de give Overskud, og hvilke han skal lade ligge stille.

Jeg skal dernæst vende mig til de Byrder, Lovforslaget paalægger, og til dem, som Byrden lægges paa. Forholdet er der det, at Byrden lægges paa en hel Mængde næringsdrivende, i hvilken Forbindelse jeg ikke medtager Landbruget, idet det jo efter den hidtidige danske Sprogbrug ikke falder ind under Næringsdrift, men Bog-

føringspligten vil altsaa træffe næsten alle, der drive egentlig Næring, med Undtagelse af Forbrugsforeninger og Andelsselskaber, for saa vidt de indskrænke sig til at virke indenfor deres egne Medlemmers Kreds, idet saadanne Foreninger kun, naar de opfylde de Betingelser, der gælder, naar Næringsadkomst kræves, falde ind under Bogføringspligten. Endvidere undtages en Række smaa handlende og Haandværkere, nemlig saadanne, der kun drive en ganske ubetydelig liden Handel eller et Haandværk, i hvilket de alene virke ved deres egne og ved deres Families Hænder. Der har gjort sig nogen Vrangforestilling gældende med Hensyn til disse sidste, idet mange tro, at ganske smaa Haandværkere paa Landet, der arbejde med deres egne Hænder og uden fremmed Hjælp, ogsaa falde ind under Loven. Det er ikke Tilfældet.

Og hvilke Byrder er det nu, der i alt paalægges? Jeg skal ganske kort gennemgaa dem. Loven kræver, at man skal føre visse autoriserede Bøger. Dette, at de skulle være autoriserede, betyder, at Bøgerne skulle være paginerede, gennemhulede og gennemdragne med en Lidse, hvorved tilsigtes, at man ikke uden videre kan udrive Blade, paa hvilke der er Noteringer, som under en eller anden Situation kunde blive den paagældende næringsdrivende ubehagelige. Bøgerne skulle dernæst være forseglede, saaledes at Lidsen ikke kan flyttes, idet den er bunden til et Segl. Dertil føjes saa en Autorisation. Af Bøger skal der føres en Kassebog, en Hovedbog og en Statusbog. Endvidere skal enhver Person eller Institution, der falder ind under Loven, gøre Noteringer, naar de indgaa Veksel eller Kautionsforpligtelser, og naar de foretage Pantsætning, og endelig skal der anføres, hvad der afskrives paa de Værdigenstande, vedkommende besidde. Fremdeles skulle Bøger, Breve, Regninger og andre Bilag opbevares, indtil de Gælds- eller Tilgodehavendeforhold, der findes i Bøgerne, ere forældede, hvilket efter den nye Lov om Fordringers Forældelse i al Almindelighed er Tilfældet efter 5 Aars og kun i ganske særlige Tilfælde først efter 20 Aars Forløb. Dette er, hvad der gælder Forretninger i al Almindelighed. Men dertil er der et yderligere Krav, som kun rammer „under fornødent Hensyn til Forretningens Omfang og Beskaffenhed“, det vil sige særlig store eller særlig indviklede Forretninger, idet de skulle føre et Bogholderi, der viser Forretningens Gang, dens Driftsomkostninger og det private Forbrug af Penge og Varer. Men dette sidste gæl-